

Iznācis Zāļu valsts aģentūras izdevuma „Cito!” piecdesmit otrais numurs

Šā gada 2. aprīlī iznācis ārstiem, farmaceitiem un citiem veselības aprūpes speciālistiem paredzētais informatīvais izdevums „Cito!”. Numura tēma – zāļu drošuma uzraudzība, ko paredz jaunā farmakovigilances likumdošana.

Ievadrakstā Zāļu valsts aģentūras (turpmāk – ZVA) direktore Inguna Adoviča pievēršas zāļu guvuma un riska jautājumiem. Ārsta virsuzdevums ir izārstēt pacientu. Kā panākt vēlamo rezultātu, nekaitējot pacienta veselībai? ZVA direktore uzsver, ka zālēm noteikto riska mazināšanas pasākumu ievērošana ir būtisks faktors racionālai (drošai un efektīvai) zāļu ordinēšanai. Ārstam jāpatur prātā, ka, lai ordinējot zāles, nekaitētu, jāiepazīstas ar pamatdokumentu – zāļu aprakstu un jāievēro, ka visām zālēm ir blaknes.

Izdevumā sniegta informācija par šā gada aprīļa sākumā ZVA uzsākto informatīvo kampaņu „Atklāj zāļu otru pusi!”, kuras mērķis ir pievērst plašākas sabiedrības uzmanību faktam, ka zāļu lietošana ir saistīta ne tikai ar guvumu, bet arī ar risku. Farmakovigilances likumdošana paredz pacientam (ikviena zāļu lietotāja) iespēju ziņot par zāļu izraisītām blaknēm ZVA un nosacīti deliģē zināmu pacienta līdzatbildību savā ārstniecības procesā. Kampaņa paredz ārstu un farmaceitu iesaisti papildu informācijas sniegšanā, kā arī ciešāku sadarbību nākotnē – vērtējot pacientu ziņojumus par iespējamām zāļu izraisītām blaknēm.

ZVA Zāļu blakusparādību nodaļas vadītājas Ineses Studeres rakstā „Pārskats par 2012.gadā saņemtiem ziņojumiem Latvijas zāļu blakņu ziņojumu datubāzē” lasiet par Eiropas Savienības dalībvalstu zāļu blakusparādību datubāzes *EudraVigilance* funkcijām, kā arī ārstu un farmaceitu ziņošanas aktivitāti Latvijā.

Rīgas Stradiņa universitātes Bērnu ķirurģijas katedras docents, kas ir arī Eiropas Zāļu aģentūras PRAC (Pharmacovigilance Risk Assessment Committee) pārstāvis Andis Lācis rakstā „Farmakovigilances aktualitātes” sniedz plašu ieskatu par svarīgākiem zāļu lietošanas drošuma uzraudzības aspektiem - gan Eiropā, gan Latvijā. Un skaidro – kāpēc ir svarīgi ziņot ZVA par iespējamām zāļu blakusparādībām, kā arī akcentē pārmaiņas farmakovigilances pienākumus reglamentējošos normatīvos aktos.

Savukārt Sibilla Pālena, vakcinācijas eksperte, pediatre alergoloģe sniedz savas un kolēģu atziņas tuberkulozes vakcīnas blakņu - strutaina BCG limfadenīta pārvaldībā, kas balstītas ilggadīgā praktiskā pieredzē. Kādas ir pastāvīgās un pārejošās

kontrindikācijas BCG vakcīnas ievadīšanai un kādai jābūt ārsta rīcībai, ja konstatēta blakne?

Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas, Rīgas Stradiņa universitātes asociētais profesors Viesturs Liguts rakstā „Zāļu un alkohola mijiedarbība, biežāk sastopamās kombinācijas un to radītais risks” skaidro alkohola un zāļu mijiedarbības bīstamākās kombinācijas, kas apdraud ne tikai veselību, bet dažkārt arī dzīvību. Tāpat rakstā tiek sniegts skaidrojums – kādu zāļu mijiedarbība ar alkoholu ir visbīstamākā. Un kāpēc?

Jaunajā „Cito!” numurā lasiet par noslēgto sadarbības līgumu starp ZVA un APP Latvijas Biomedicīnas pētījumu centru, kas paredz zinātnisku konsultāciju sniegšanu.

Tāpat „Cito!” lasītājiem ne bez lepnuma paziņojam, ka ZVA ir viena no pirmajām valsts iestādēm Latvijā, kas pagājušā gada nogalē saņēma starptautiski atzītus sertifikātus ISO 9001:2008 un ISO/IEC 27001:2005, kas apliecina ZVA darba kvalitāti.

Arī šajā „Cito!” numurā publicēta Eiropā aktualizēta zāļu drošuma informācija un izmaiņas Latvijas Republikas Zāļu reģistrā.

Īsumā: „Cito!” ir Zāļu valsts aģentūras informatīvs izdevums ārstiem, farmaceitiem un citiem veselības aprūpes speciālistiem. „Cito!” ir bezmaksas izdevums. Iznāk 3000 eksemplāru tirāžā. Izdevums tiek piegādāts veselības nozares institūcijām un ārstniecības iestādēm. Tāpat „Cito!” var saņemt Zāļu valsts aģentūrā (adrese: Jersikas iela 15, Rīga) - 11. kabinetā. Elektroniskā formātā „Cito!” ir pieejams [Zāļu valsts aģentūras mājaslapā](http://www.zva.gov.lv) www.zva.gov.lv